

کسری بودجه؛ مسئله اصلی دولت سیزدهم

دولت سیزدهم کمتر از ۴۰ روز دیگر سکان اداره کشور را در دست خواهد گرفت، این در حالی است که کشور در شروع کار خود با دو مسئله کلان در حوزه اقتصاد مواجه است؛ از یک طرف مشکلات اقتصادی کشور بسیار گسترده و بلا تکلیف است و از طرف دیگر انتظارات برای رفع مشکلات اقتصادی در بازه زمانی کوتاه مدت بسیار بالاست. در این شرایط یکی از ضرورت‌های بازگشت آرامش به کشور، مدیریت افکار عمومی و منطقی کردن خواسته‌هاست. از جمله چالش‌های اساسی دولت سیزدهم در شش ماه اول عمر خود، حل معضل کسری بودجه ۵۰۰ هزار میلیارد تومانی است.

۱- افزایش هزینه‌های دولت به دلیل تورم بالا در سال گذشته و عدم پیش‌بینی منابع مالی مشخص باعث شده است که در سال جاری با کسری بسیار زیادی مواجه باشیم؛ یکی از اختلافات اصلی مجلس و دولت در بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۰ نیز شفاف نبودن منابع آن بود. آینده فروشی از طریق انتشار اوراق قرضه، انتظار فروش روزانه ۲۳۰۰۰۰ بشکه نفت و میعانات گازی و دل بستن به انجام توافق و آزادسازی منابع ارزی ایران، از جمله منابع کسری آفرین در بودجه ۱۴۰۰ می‌باشند. ۲- یکی از دلایل اصلی تورم در طول سال‌های گذشته کسری بودجه و استقراض از بانک مرکزی بوده است؛ یعنی برای پرداخت هزینه‌های ضروری مانند حقوق کارکنان، دولت اقدام به چاپ پول می‌کند. درحالی‌که دولت فعلی با کمبود منابع مالی مواجه است، هزینه‌های جاری همه دستگاه‌ها را مدام افزایش داده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد که بانک مرکزی فقط در دوره مسئولیت آقای همتی پایه پولی کشور را از ۲۲۰ هزار میلیارد تومان به ۴۸۹ هزار میلیارد تومان افزایش داده است. ۳- درحالی‌که به نظر بسیاری از کارشناسان اقتصادی در چنین شرایطی بانک مرکزی اقدام به فروش اوراق قرضه نماید تا لااقل اثرات تورمی کمتری داشته باشد، مشاهدات نشان می‌دهد که بازار فروش اوراق در فصل اول سال ۱۴۰۰ بسیار راکد بوده است و دست دولت برای تأمین منابع مورد نیاز از این طریق نیز باز نیست. ضمن اینکه فروش اوراق در سال‌های گذشته که باز خرید آن‌ها باید در سال جاری صورت گیرد، یکی از محل‌های کسری بودجه دولت است!

نکته راهبردی: هرچند رفع مشکلات اقتصادی کنونی با اقدامات فوری قابل حل نیست ولیکن به اذعان کارشناسان اقتصادی و با توجه به ظرفیت‌های موجود کشور، همانطور که رئیس‌جمهور منتخب نیز تأکید دارند، سر و سامان دادن به برخی مشکلات اقتصادی در کشور مدت زمان طولانی طول نخواهد کشید که موجب سرخوردگی و ناامیدی مردم شود. (نویسنده: علی کارگر)

ناکیتک آمریکا برای ماندن در افغانستان

چند وقتی است که اخبار زیادی از رسانه‌ها و خبرگزاری‌های مختلف غربی در رابطه با وضعیت افغانستان و پیشروی‌های طالبان به جهان مخابره می‌شود. خبرهایی که بسیاری از آن‌ها دروغ و کذب محض است و صرفاً ابعاد تبلیغاتی و رسانه‌ای دارد. برای پی بردن به واقعیت‌های موجود و بررسی بیشتر شرایط ذکر چند نکته حائز اهمیت است:

۱- انتشار اخبار کذب و جعلی همچون تصرف ۸۰ درصدی شهرهای افغانستان توسط طالبان، نشان از یک نوع عملیات رسانه‌ای - روانی در جهت ناامن نشان دادن افغانستان است. این رسانه‌ها به گونه‌ای وانمود می‌کنند که عامل اصلی این اتفاقات، خروج آمریکا از این کشور است. این در حالی است که خود آمریکا عامل اصلی ناامنی در افغانستان است. ۲- ایجاد موجی از وحشت رسانه‌ای و تبلیغاتی همچون تصرف ۸۰ درصدی مناطق افغانستان در راستای ایجاد یک ماشین روانی گسترده برای تصرف بیشتر مناطق توسط طالبان است. این گزاره بیشتر به دنبال ایجاد ترس در افکار عمومی و نیروهای نظامی افغان است. روشی که داعش در سال ۲۰۱۴ در جهت تصرف مناطق مختلف عراق و سوریه از آن استفاده کرد. همین روش اکنون توسط رسانه‌های غربی در افغانستان در حال اجراست. لازم به ذکر است که از ۴۵۰ شهرستان افغانستان، ۹۰ شهر آن در اختیار طالبان است. ۳- ایجاد ناامنی گسترده و هم‌زمانی آن با خروج نیروهای آمریکایی، نشان از توافقات پشت پرده‌ای دارد که این هم‌زمانی را ایجاد کرده است. رفتن اشرف غنی به آمریکا در برهه کنونی و عدم مبارزه جدی با طالبان توسط نیروهای امنیتی و نظامی، همگی از ابعاد نهانی از ماجرا حکایت دارد که رویه‌های آن بعدها آشکار خواهد شد. ۴- از زمانی که بحث خروج آمریکا از افغانستان مطرح شده است، گزاره‌های ناامنی در این کشور بیشتر و در ابعاد مکانی گسترده تر شده است؛ از انفجارهای مقابل مدارس تا قضایای کنونی، همگی از ایجاد یک نوع سناریوی مشترک توسط آمریکا با عوامل داخلی همسوی خود است که بتواند همچنان در این کشور حضور داشته باشد.

نکته پایانی: برخی اعتقاد دارند که آمریکا موافق تسلط طالبان بر افغانستان و تشکیل دولت توسط این گروه است؛ اما آنچه آمریکا به دنبال آن است؛ در وهله اول، تضمین حضور خود و در وهله دوم، ایجاد یک دولت ملی متشکل از افراد وابسته است. ابعاد این دولت ملی برآمده از تشکلهای سیاسی مختلف با گرایش‌های متضاد است. امری که به هیچ عنوان در کشوری همچون افغانستان قابل پیاده‌سازی نیست. در نتیجه آمریکا با این اقدام به دنبال تشکیل یک دولت شکننده، بدون هر نوع همگرایی است تا در خلأ امنیتی حاصل شده از خلأ سیاسی در این کشور، حضور خود را تثبیت کند.

(نویسنده: محمدرضا فرهادی)

وکیلی: مردم از بی کفایتی دولت روحانی و اصلاح طلبان به ستوه آمده‌اند!

محمدعلی وکیلی نماینده سابق مجلس و از اعضای لیست امید از جمله افرادی است که با انتقاد از وضعیت ناهمگون اصلاح طلبان معتقد به تسویه و پاک‌سازی اساسی در جبهه اصلاحات است. مدیرمسئول روزنامه اصلاح طلب ابتکار می‌گوید: «دو جریان برانداز نزدیک به آمریکایی‌ها و لیبرال‌های حزب کارگزاران سال‌ها به چپ‌های عدالت‌خواه و خط امامی آسیب زده‌اند»، وکیلی اعتقاد دارد که این دو جریان چون دو لبه قیچی بال‌های جریان اصلاح طلب چیده و آن را بی‌هویت و از درون تهی کرده‌اند. وکیلی اعتقاد دارد که وقت آن رسیده که اصلاح طلبان تندرو از بدنه جبهه اصلاحات جدا شوند. وکیلی معتقد است: «واقعیت آن است که اگر بخشی از مردم در انتخابات رأی نداده‌اند؛ به معنای آن نیست که برانداز شده و نظام را قبول ندارند، بلکه آن‌ها از بی‌کفایتی دولت روحانی و اصلاح طلبان به ستوه آمده و اعتراض خود را بارأی ندادن نشان داده‌اند». وکیلی اضافه می‌کند: «اصلاح طلبان با ۴ بحران موقعیت؛ بحران مزیت؛ بحران حکمرانی و بحران کارآمدی روبرو هستند و تا این موارد حل نشود مردم با آن‌ها آشتی نمی‌کنند. واقعیت آن است که حتی اگر همتی امضاء خاتمی و جبهه اصلاحات را نیز می‌گرفت؛ رأی او بیش از نتیجه لیست جمهوری در انتخابات شورای شهر تهران نشده و حتی ممکن بود سببش از همین رأی فعلی نیز کوچک‌تر شود. اصلاح طلبان با بحران سرمایه اجتماعی روبرو شده و با فرار و فرافکنی نمی‌تواند از پاسخ به آن شانه خالی کند».

پاشنه آشیل جریان اصولگرایی!

«ناصر ایمانی» تحلیلگر مسائل سیاسی در خصوص یکدست شدن قدرت در قوه مقننه و مجریه، می‌گوید: «این اولین بار نیست که چنین وضعیتی به وجود می‌آید. در دوره ۱۰ ساله اول انقلاب هم چنین وضعیتی داشتیم. در سال‌های موسوم به اصلاحات نیز چنین وضعیتی وجود داشت. در کشورهای دیگر هم این موضوع وجود دارد و در کشورهایی که دولت به وسیله مجلس انتخاب می‌شود، می‌بینید یک حزب که در یک مجلس اکثریت را به عهده می‌گیرد، دولت را هم آن حزب انتخاب می‌کند و به تعبیری، مجلس و دولت یکدست می‌شوند». این چهره فعال نزدیک به جریان اصولگرایی، پاشنه آشیل یکدست شدن قدرت را پوشاندن عیب‌ها و ایرادات توسط جریان حاکم می‌داند و اضافه می‌کند: «باید ببینیم که یک جریان سیاسی چقدر از لحاظ سیاسی توسعه یافته است که نگذارد چنین وضعیتی پیش بیاید و مشکلات درونی خودشان را به نوعی پوشش بدهد. جریان اصولگرا باید این حریت را داشته باشد. جریان اصولگرا باید بتواند آن جاهایی که ایراد و اشکال وجود دارد با شجاعت بیان و اعلام کنند. این موضوع باعث می‌شود از انحرافات اجتماعی که از یکدست شدن جریان قدرت پدید می‌آید، جلوگیری شود. این از مصادیق توسعه سیاسی است که یک حزب و جریان سیاسی وقتی در قدرت قرار می‌گیرد، بتواند خودش را کنترل کند. باید ببینیم اصولگراها چقدر می‌توانند در این امر خطیر موفق باشند».

چهره واقعی آمریکا از زبان یک اصلاح طلب

«سعید لیلاز» کارشناس مسائل اقتصادی در گفتگو با روزنامه شرق می‌گوید: «من درک نمی‌کنم چطور ممکن است کسی به عنوان یک ایرانی میهن‌پرست باشد، یا اصلاح طلب و ضد آمریکایی نباشد. آمریکا هرگاه در مسائل ایران دخالت کرده به سمت فاشیسم و استبداد و دیکتاتوری و ضد اصلاحات دخالت کرده است. محدود اصلاح طلبانی را که فکر می‌کنند از تنور آمریکا چیزی گرم می‌شود، درک نمی‌کنم». این چهره اصلاح طلب تأکید می‌کند که: «در مجموع، منافع ژئوپلیتیک آمریکا در سراسر خاورمیانه و نه فقط در ایران ابداً دموکراسی نیست و کسانی را که می‌گویند ما دموکرات هستیم اما آمریکا محوریم، درک نمی‌کنم». لیلاز تصریح کرد: «آمریکا که در ۴۲ سال گذشته فرقی نکرده البته من معتقدم بدتر شده است، به خاطر اینکه ضعیف‌تر شده خوی امپریالیست تر گرفته است».

◀ **فصل «جمع‌بندی» فرارسیده است!** / «عراقچی» مذاکره‌کننده ارشد کشورمان در وین گفت: «تاکنون ۶ دور مذاکرات با ۱+۴ انجام گرفته است و تقریباً به مراحل پایانی نزدیک شدیم. در وین یک سری مسائل باقی‌مانده که مذاکره درباره آن‌ها به‌اندازه کافی صورت گرفته و زمان تصمیم‌گیری کشورها فرارسیده است. جلسات با نمایندگان به پدید آمدن تفاهم و اجماع ملی کمک می‌کند؛ طرف‌های مقابل برای احیای مجدد برجام به جمع‌بندی برسند».

◀ **لهستان: پول زور به اسرائیل نمی‌دهیم!** / «موراویه‌تسکی» نخست‌وزیر لهستان اعلام کرد: «تا زمانی که من نخست‌وزیر هستم، لهستان قطعاً هیچ‌چیزی بابت جنایات آلمانی‌ها پرداخت نمی‌کند. نه یک زلوتی (واحد پول لهستان)، نه یک یورو و نه یک دلار!». پیش‌ازین نیز وزرات خارجه لهستان در بیانیه‌ای تأکید کرده بود: «لهستان به‌هیچ‌وجه مسئول هولوکاست نیست. تاکنون رژیم صهیونیستی به بهانه کمک به بازماندگان هولوکاست (ادعای سوزانده شدن میلیون‌ها یهودی در کوره‌های آجرپزی در زمان هیتلر)، پول‌های فراوانی از برخی کشورهای اروپایی تحت عنوان غرامت گرفته است».

◀ **خبر خوش دیگر از واکسن ایرانی برکت!** روابط عمومی شرکت دارویی شفا فارمد در گزارشی آورد: «با انجام آزمایش روی خون ۱۰ نفر از افرادی که در فاز اول و ۳۰ نفر از کسانی که در فاز دوم مطالعات بالینی واکسن برکت داوطلب شده بودند، ثابت شد آنتی‌بادی تولیدشده در بدن این افراد قادر به خنثی‌سازی واریانت آفریقایی کووید ۱۹ است». پیش‌ازین نیز آنتی‌بادی خون داوطلبان تزریق این واکسن بر روی واریانت انگلیسی کرونا تست و موفقیت این واکسن در آنجا هم ثابت شده بود.

◀ **درخواست سوریه از آمریکا: برو بیرون!** وزیر خارجه سوریه با تأکید بر این‌که: «واشنگتن حتی اگر بتواند مانع از رسیدن یک لقمه نان به سوری‌ها می‌شود»، گفت: «حضور آمریکا در سوریه غیرقانونی بوده و باید فوراً پایان یابد». وی عملکرد کشورهای غربی در مبارزه با تروریسم را هم غیرقابل‌دفاع توصیف کرده و افزود: «کشورهای غربی در تلاش برای رساندن کمک به گروه‌های تروریستی هستند».

◀ **مشارکت در انتخابات فرانسه رکورد زد!** رسانه‌ها خبر دادند که دور دوم انتخابات منطقه‌ای فرانسه کمرم‌تر برگزار شده و این موضوع با شکست سنگین برای احزاب اصلی این کشور همراه بوده است. بی‌بی‌سی نرخ مشارکت را کمتر از ۳۰ درصد گزارش کرده است.

▼ خبر ویژه

«نورا» انعکاس نوری از فناوری تمام ایرانی در حوزه بهداشت و درمان

دیروز فاز نخست کارآزمایی بالینی واکسن کرونا «نورا» با تزریق به رئیس بیمارستان بقیه‌الله آغاز شد. این واکسن با همت پژوهشگران دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله و دانشگاه امام حسین (ع) سپاه پاسداران طی یک فرآیند علمی، با ۱۶ ماه کار تحقیقاتی به مرحله کارآزمایی بالینی رسیده است. وزیر بهداشت در مراسم رونمایی از این واکسن گفت: «یک روز حتی به ذهنم خطور نمی‌کرد تکنولوژی‌ای که امروز در دانشگاه بقیه‌الله دنبال می‌شود را خودمان بتوانیم عرضه کنیم». سردار سلامی، فرمانده سپاه نیز در این مراسم با تأکید بر همت و توان داخلی در دستیابی به تکنولوژی‌های برتر، اضافه کرد: «به‌اندازه کشورهای که واکسن تولید کرده‌اند تنوع واکسن تولید کرده‌ایم. واکسن‌هایمان را در اختیار کشورهای فقیر می‌گذاریم. به آمریکایی‌ها قول می‌دهم به هر آنچه که آن‌ها تحریم کرده‌اند دست خواهیم یافت و حاضریم دانش این پیشرفت‌ها را به آن‌ها هم بدهیم. به ملت ایران هم قول می‌دهم این پیشرفت‌ها ثمره مقاومت آن‌ها است و ادامه خواهد داشت».